

om cirkulær økonomi og den grønne omstilling

Få overblik og indblik i fremtidens energi- og resourcesystem

E-Ammoniak

Teknisk vand

Pyrolyse

Solceller

Vindmøller

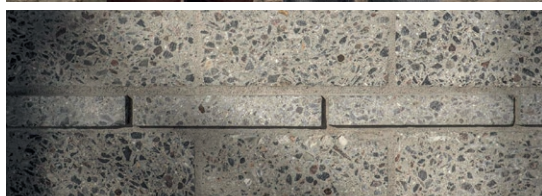
Termonet

Varmelagre

E-Ammoniak, teknisk vand, pyrolyse, solceller, vindmøller, termonet og varmelagre er blot nogle af de elementer, der bliver en del af fremtidens energi- og resourcesystem. De fleste er fortrolige med vindmøller og solceller, mens syntetiske brændstoffer som E-ammoniak og E-kerosen kræver en forklaring. Den kan du få på **Ren Energi Lollands** hjemmeside, der som en del af deres formidling har lavet en oversigt over, hvordan de forskellige energikilder spiller sammen med blandt andet transportsektoren. Platformen indeholder desuden en kort introduktion til den enkelte energikilde og de forskellige ressourcer.

Kilde: reel-lolland

Grøn podcast: Sound of Green

Det er State of Green, der står bag podcasten **Sound of Green**. Deres mål er at udbrede kendskabet til, hvordan Danmark og danske virksomheder har vendt klimaudfordringerne til en mulighed for at skabe grønne løsninger. I den seneste episode kan du høre Mark Watts fra C40 netværket, overborgmester Sophie Hæstorp Andersen, Pelle Bournonville fra Realdania og Louise Koch from Grundfos, der sammen udforsker, hvordan byer går foran og viser vejen til at opnå klimaneutralitet. Du kan finde alle episoder på State of Greens hjemmeside.

Kilde: State of Green

Genanvendelsens praktik - og æstetik

Mængden af betonaffald hober sig op hos affaldsvirksomhederne, men Cecilie Morsbøl og Thelma Slaatto, der har vundet **Arkitektforeningens prisopgave Udsyn**, har vist, at det kan forvandles til et stærkt og smukt byggemateriale, når det skæres op i standard-murstensmål eller knuses til grus, der er en international mangelvare. Vinderne har dog også et andet fokus, nemlig betonens skønhed, når den terrazzolignende struktur bliver synlig. De gerne vil være med til at vise og forme en æstetik i den grønne omstilling, som private og professionelle bygherrer vil efterspørge, både fordi det er genbrug og fordi det er smukt.

Kilde: Arkitektforeningen

Fra affald til værdi

Hvert år indsamler kommunerne tonsvis af bioaffald, som de betaler for at komme af med. I Rudersdal Kommune alene drejer det sig eksempelvis om 88 tons afklippet græs, hvor man i princippet kan bruge græsproteinet som råstof i fødevarer. Derfor er Rudersdal sammen med Køge, Greve og Trelleborg i Sverige gået med i projektet **Power Bio**, hvor iværksættere i en innovationschallenge sammen med kommunerne har arbejdet med metoder til at indsamle og anvende restbiomasse fra græs, tang og ålegræs, så den kan blive en del af den cirkulære bioøkonomi og i højere grad skabe værdi i kommunerne. Biobased Tomorrow er faciliteret af Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Gate 21.

Kilde: Gate 21

De forhåndenværende søm – et inspirationskatalog

I stedet for at bygge nyt har mange kommuner rettet blikket mod deres eksisterende bygningsmasse, der i stedet transformeres, så den passer til nutidige og fremtidige behov. Flere vælger at oprette materialebanker fra nedrivninger og at samarbejde om at dele byggematerialer på tværs af kommunegrænser. Hvis den eksisterende bygningsmasse for alvor skal udnyttes, kræver det nye metoder og forventninger til, hvad der udgør arkitektonisk kvalitet. **Inspirationskatalogets** 20 eksempler peger på en ny æstetik, hvor nye tegnestuer høster byggematerialer på stedet og med deres særlige blik for kvalitetene i det eksisterende bevarer og transformerer bygninger og bymiljøer helt i tråd med den bæredygtige dagsorden. Målet er at inspirere kommunerne i arbejdet med bevaring og hjælpe de kommunale bygherrer og andre til at gå forrest i en vigtig global dagsorden.

Kilde: Dreyers Fond

Bæredygtighed i snitfladerne mellem planlov og byggelov

Selv i kommuner, der er med i DK2020, og hvor bæredygtighed fylder meget på den politiske dagsorden, kan det være svært at få ført politikker vedrørende bevaring, genbrug af materialer, biodiversitet m.v. ud i livet. Det skyldes ifølge undersøgelsen **Bæredygtighed i snitfladerne mellem planlov og byggelov** særligt fem båndspænd.

1. Der mangler sammenhæng mellem plan- og byggelov.
2. Manglende mulighed for at stille krav om bæredygtighed i byggeriet i lokalplanerne.
3. Pressede forvaltninger
4. Markedet efterspørger det velkendte, kommunerne føler ikke, at de har viden og kompetencer nok til at argumentere for, hvad der er det mest bæredygtige.
5. Manglende mulighed for tværkommunal planlægning og dialog med staten om udfordringer på tværs af myndighedsområder og kommunegrænser.

Undersøgelsen bygger på interviews med planchefer og/eller ledere af byggesagsafdelinger i Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk, Køge, Holbæk, Aalborg, Kalundborg, Haderslev og Viborg Kommuner. Hele undersøgelsen findes på Bygherreforeningens hjemmeside.

Kilde: Bygherreforeningen

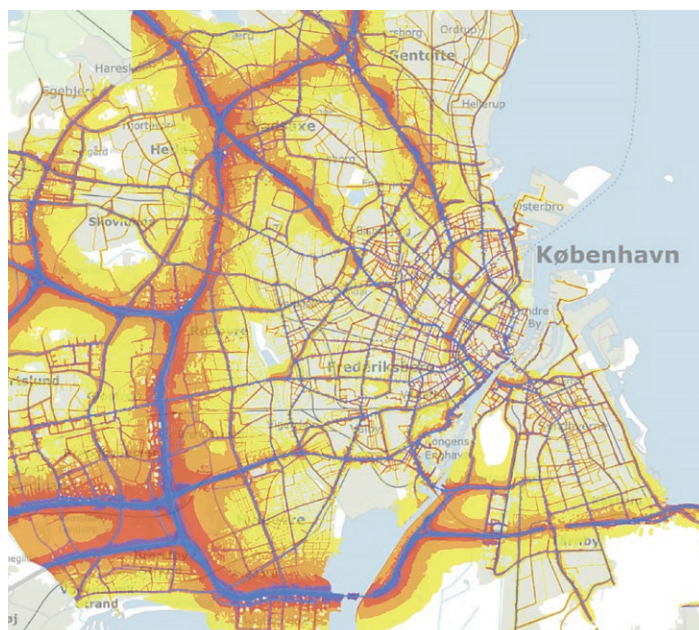
om byggeri og anlæg

Pitstoppet og Slagsportscenteret – et idrætsanlæg under motorvejen

Akademisk Boldklubs (AB) cricketpillerne i Gladsaxe er kommet et skridt nærmere deres drøm om at kunne spille cricket året rundt under Hillerød Motorvejen efter, at Lokale og Anlægsfonden har besluttet at bevilge 2 millioner til projektet, der skal bestå af **Pitstoppet og Slagsportscenteret**. Sidstnævnte skal rumme faciliteter til cricketsporten, mens Pitstoppet er målrettet dem, der benytter Hareskoven til forskellige aktiviteter. Med motorvejen som tag og sider af transparente polycarbonatplader monteret på et træskelet bliver det muligt at betragte sporten i ly for regn og vind. Faciliteterne er tegnet af Jaja Architects.

Kilde: Lokale og Anlægsfonden

Urbant Selvbyg

Boligudvikling af rækkehuse og mindre etageboliger er oftest udviklernes domæne, men har man en bygherre i maven med store boligdrømme, så har man nu muligheden for at indsende en projektbeskrivelse med indledende skitser til Roskilde Kommune og dermed komme i betragtning til en af de 14 grunde, der udbydes som en del af projektet **Urbant Selvbyg** i bydelen Musicon. Kommunens ambition er at undersøge, hvilke kreative og arkitektoniske løsninger der kommer i spil, når boligudviklingen sættes fri. De indsendte projekt bliver vurderet i forhold til kriterierne; arkitektur, bæredygtighed og realiseringsgrad. Inspirationen til Urbant Selvbyg kommer fra Tyskland og Holland, den danske model er udarbejdet som en del af Realdania og Statens Kunstfonds Boliglaboratorium. Der er en del information at hente på kommunens hjemmeside.

Kilde: Roskilde Kommune

Tværkommunalt samarbejde giver robuste støjhandlingsplaner

Seks hovedstadskommuner i partnerskabet **Silent City** er gået sammen om et tværkommunalt udbud omkring støjhandlingsplaner. På baggrund af det udarbejdede støjkonturkort og analysen af indsatsområderne har hver kommune fået et forslag til en støjhandlingsplan og katalog over muligheder for at dæmpe vejstøj. Ved at gå sammen har Rambøll som rådgiver haft en mere robust opgave med flere ressourcer til at udvikle analyseredskaber og gå i dybden. Kommunernes samarbejde har blandt andet bestået i inspirationsseminarer, erfaringsudveksling og metodeudvikling med henblik på at prioritere indsatser mod støj og kommunikation til borgerne. Lige nu er planerne på vej i offentlig høring og skal sendes til Miljøstyrelsen senest i sommeren 2024.

Kilde: Gate21

Ny podcast

At tale om arkitektur

Hen over vinteren har Arkitektforeningen afholdt tre samtaler med arkitekter, journalister, forfattere og arkitekturansmeldere om, hvordan man bedre kan tale om arkitektur, der nu er tilgængelige som podcast. Værten er journalist og arkitekt MAA Holger Dahl, der har talt med en række eksperter om sprog og skønhed, om kunsten at fortælle en engagerende historie og om at oversætte sit fag. Du kan blandt andet høre musikhistoriker Søren Schauser, journalist Pernille Stensgaard, arkitekt MAA Dan Stubbergaard og filminstruktør Frederikke Aspöck. **At tale om arkitektur** kan findes på Arkitektforeningens hjemmeside og er støttet af Dreyers Fond.

Kilde: Arkitektforeningen

Bliv vært for Byplanmødet!

Kunne du og din kommune være interesseret i at tage værtskabet for Byplanmødet i 2025 eller et af de efterfølgende år? Så kontakt os gerne uforpligtende for yderligere oplysninger om muligheder og det praktiske. Som værtskommune får man et udstillingsvindue til hele planlægningsbranchen og oplever en kæmpe stor interesse for lokale projekter, samarbejder og løsninger. Det er vores erfaring, at debatten og dialogen styrker samarbejdet i værtskommunens organisation og dialogen mellem fagfolk og politikere. En central opgave for værtskommunen er at arrangere og tilrettelægge Byplanmødets faglige udflugter. Konferencens størrelse betyder, at der skal være conferencefaciliteter, der både kan rumme fælleskonferencen med + 700 deltagere og de faglige sessioner. Og så skal lokaliteten have hotelkapacitet.

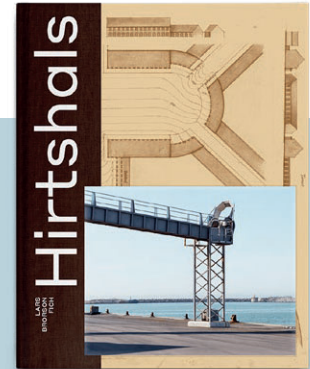
Hvis du vil vide mere, så kontakt projektleder Pil Kleinschmidt, pbk@byplanlab.dk

Nye udgivelser

Hirtshals

For forfatter Lars Brorson Fich er der to fortællinger om, hvad Hirtshals egentlig er eller burde være, Steen Eiler Rasmussens vision præget af den nyklassicistiske strømning med funktionalistiske træk, der aldrig blev realiseret og det Hirtshals bygget i takt med indbyggernes og havnens behov. Hirtshals set ovenfra og udefra versus oplevet indefra. I bogen stiller Lars Brorson Fich spørgsmålet, kunne byens komplekse liv, som det har udviklet sig frem til i dag, rummes i Steen Eiler Rasmussens plan? Hvad er smukt og hvad er grimt.

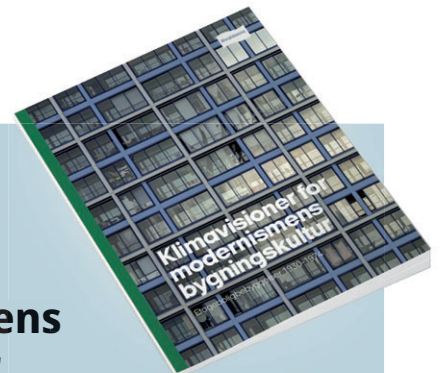
Hirtshals af Lars Brorson Fich på forlaget BOOK LAB april 2024

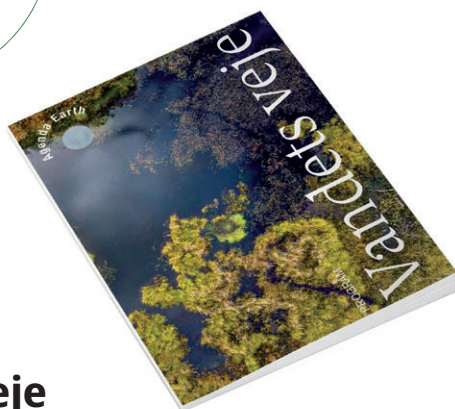
Klimavisioner for modernismens bygningskultur

To tredjedele af de danske bygninger er opført før midten af 1970'erne, inden energikrav kom på dagsordenen. Derfor har mange etageboliger fra modernismen et forholdsvis stort klimaaftryk. I publikationen **Klimavisioner for modernismens bygningskultur - etageboligbebyggelser 1930-1974** giver arkitekter, ingeniører, bygherrer, entreprenører og forskere, der alle har det til fælles, at de har beskæftiget sig systematisk med både bevaringshensyn og klimadagsordenen, deres bud på, hvordan modernismens bygningskultur med dens særlige kvaliteter, sociale ambitioner og byggeteknik kan få helt afgørende betydning for byggeriets klimaindsats. Samtidig er de modernistiske bygninger en vigtig del af vores bygningskultur og selvforståelse, der fortæller historier om, hvor vi kommer fra og kan give ideer til, hvordan vi udvikler samfundet fremover.

Kilde: Realdania

Ny konkurrence

Vandets veje

Som en del af indsatsen **Agenda Earth** efterlyser Arkitektforeningen og Dreyers Fond tværfaglige visioner for, hvordan fremtidens landskabelige og bymæssige visioner vil se ud, hvis vi i Danmark satsede på en mere helhedsorienteret og naturbaseret håndtering af vand. På baggrund af tre danske cases er det opgaven at belyse de komplekse problemstillinger, der knytter sig til den måde vandet håndteres på i dag og vise konkrete billeder på en anden vej frem af hensyn til de beboede områder og til vores natur og biodiversitet – men også som led i den nødvendige omstilling til et mere bæredygtigt landbrug. Deadline for ansøgning er den 9. august 2024, de udvalgte teams tildeles et arbejdslegat på 400.000 kr. pr. team. Find konkurrenceprogrammet på Arkitektforeningens hjemmeside.

Kilde: Arkitektforeningen

Nyt om navne

Ny politisk direktør skal sikre arkitekternes mærkesager større synlighed

Arkitektforeningen har netop ansat **Tobias Zacho Larsen** som ny politisk direktør. Hans opgave bliver at skærpe både de politiske beslutningstageres og branchens forståelse af den særlige værdi, arkitekturen bidrager med i udviklingen af en bæredygtig fremtid. Tobias Zacho Larsen har et indgående kendskab til byggebranchen og til Christiansborg, som han vil bruge i udviklingen af en strategi, der skal være med til at sikre organisationen større gennemslagskraft.

Netværk er en kilde til ny viden og erfaringsudveksling

Plan22+ lancerede de to netværk *Kompakte byer* og *Kvalitet i planlægning af VE-anlæg* først på året, de er nu godt i gang. Et tredje netværk *Klima og strategisk kommuneplanlægning* er lige på trapperne, mens *Byplanlægning for klimavenlig mobilitet* starter op i september.

Formål

Hensigten er, at de deltagende kommuner i deres ansøgning skal have gjort sig klart, hvilken viden de mangler eller vil bidrage med i forhold til det overordnede emne. I netværksforløbet opbygges et fortroligt rum og en tillid, hvor kommunerne kan sparre om konkrete cases og dele erfaringer, så man på tværs af kommunerne får skabt ny viden. En viden, der efterfølgende skal spredes til alle kommuner.

Forløb og indhold

Fælles for de 4 netværk er, at de løber over 2 år med en kombination af fysiske netværksdage og online møder. Indholdet på møderne vil være en kombination af oplæg, faciliterede diskussioner og erfaringsudveksling. De fysiske møder afholdes på skift hos en af netværkets kommuner,

der er vært og medvirker i planlægningen af dagsprogrammet sammen med facilitator, der har bred erfaring med det enkelte tema. Det er samtidig facilitator, som forbereder og laver en skriftlig opsamling efter de enkelte møder.

En plads – flere kolleger

Hvis din kommune ikke lige fik søgt om at komme med i et netværk, men gerne vil deltage i de to igangværende om *Kompakte byer* eller *Kvalitet i VE-planlægningen*, så er der stadig mulighed for at være med. Det samme gælder *Byplanlægning for klimavenlig mobilitet*. Du er velkommen til at kontakte Plan22+ på plan22@plan22.dk.

I forhold til at skabe relationer og fortrolighed i netværket er det en fordel, at det er samme deltagere fra gang til gang. Det kan sommetider være svært med tiden, og der er det muligt at forskellige medarbejdere fra kommunens planafdeling kan deltage og få del i den viden, som akkumuleres i netværket.

Kilde: Plan22+

**PLAN
22+**